

22.12.2023

Pormestari

124 §**Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamiseksi**

HEL 2023-015711 T 03 00 00

Päätös

Pormestari antoi sosiaali- ja terveysministeriölle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamisesta annettavaan hallituksen esitykseen seuraavan lausunnon.

Lausunnon keskeinen sisältö:

Helsingin kaupunki haluaa kiinnittää erityisesti huomiota kouluttautumisen mahdollisuuksiin vastedeskin, erityisesti silloin, kun kouluttaudutaan työvoimapula-aloille.

Aikuiskoulutustukea korvaamaan olisi tärkeää löytää malli, joka mahdollistaa kouluttautumisen ja osaamisen kasvattamisen tavalla, joka on mahdollista toteuttaa työn ohessa.

Työvoimapula-aloille, kuten varhaiskasvatuksen tehtäviin on tärkeä olla olemassa tukimuoto, joka mahdollistaa myös alanvaihtajien kouluttamisen näihin tehtäviin.

Lausunto:

Helsinki kiittää mahdollisuudesta lausua aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamisesta annettavasta hallituksen esityksestä.

Lausunnolla olevien tukien muutokset ovat julkisen talouden tasapainottamisen kannalta perusteltuja. Samalla kaupunki haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota kouluttautumisen mahdollisuuksiin tarkoituksenmukaisella tavalla myös vastedes, erityisesti silloin, kun kouluttaudutaan työvoimapula-aloille. Kuten esitysluonnoksessakin todetaan, noin 38 % tuensaajista opiskelee kasvatusalojen tai terveys- ja hyvinvointialojen koulutusta. Helsinki haluaakin kiinnittää huomiota Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassakin todettuun osaavan työvoiman saatavuusongelmaan erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä varhaiskasvatuksessa. Helsinki kannattaa jatkuvan oppimisen koulutusresurssien kohdistamista koulutukseen, jotka edesauttavat työllistymistä työvoimapula-aloille. Aikuiskoulutustukea korvaamaan olisi tärkeää löytää malli, joka mahdollistaa kouluttautumisen ja osaamisen kasvattamisen tavalla, joka on mahdollista toteuttaa työn ohessa.

22.12.2023

Pormestari

Työnantajana Helsingin kaupunki kouluttaa laajasti lastenhoitajia oppisopimuskoulutuksella varhaiskasvatukseen tehtäviin. Sen lisäksi kaupunki tukee nykyisiä työntekijöitä pätevöitymään varhaiskasvatukseen opettajiksi ja sosionomeiksi sekä erityisopettajiksi myöntämällä palkallista vapaata. Kouluttautumisen kustantaminen lakisääteisiin tehtäviin ei kuitenkaan voi jäädä pelkästään työnantajien vastuulle. Helsingin kaupunki kantaa huolta siitä, että tutkintoon tai pätevöitymiseen johtavat jatko-, täydennys- ja uudelleen kouluttautumiset vähenevät tuen lakkautuksen myötä tai ko. opintoja ei saada suoritettua loppuun. Helsingin kaupungin näkökulmasta on tärkeää, että tutkintojen hankkiminen työn ohessa on mahdollista myös jatkossa.

Työvoimapula-aloille, kuten varhaiskasvatukseen tehtäviin on tärkeä olla olemassa tukimuoto, joka mahdollistaa myös alanvaihtajien kouluttautumisen näihin tehtäviin. Alan vaihtaminen työuran aikana on usein työllistymisenkin näkökulmasta välttämätöntä. On tärkeää, että aikuisille ja perheellisille työssäkäyville ihmisille on jatkossakin olemassa varteenotettavia ja realistisia vaihtoehtoja uudelle alalle kouluttautumiseen.

Hallitusohjelman mukaan hallitus lisää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon alalla sekä kasvatusaloilla. Lausuttavana olevassa esitysluonnoksessa ei kuitenkaan ole esitetty aikuiskoulutustuelle korvaavaa järjestelmää jatkuvan oppimisen tukemiseksi. Helsinki kehottaa hallitusta luomaan nopealla aikataululla vaikuttavia ja toimivia jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia erityisesti mainituille työvoimapula-aloille, sisältäen mahdollisuuksia lisä- ja täydennyskouluttautumiseen. Helsingin kaupunki myös kehottaa hallitusta arvioimaan aikuiskoulutustuen lakkauttamisen lykkäämisen mahdollisuuksia siihen asti, että korvaavia toimenpiteitä on saatu käyttöön. Uhkana voi muussa tapauksessa olla työvoiman saatavuuden heikentyminen erityisesti työvoimapula-aloilla.

Helsingin kaupunki myös toteaa, että korvaavat jatko- ja uudelleen kouluttautumisen mahdollistavat toimenpiteet tulisi suunnitella yhdessä suurten kaupunkien kanssa. Aikuiskoulutustuen käyttö kohdentuu erityisesti aloille, joissa suuret kaupungit toimivat suurimpina työnantajina. Suuret kaupungit myös toimivat monien koulutusalojen koulutuksenjärjestäjinä, joko suoraan kaupunkien oppilaitosten tai kuntayhtymienä toimivien oppilaitosten kautta.

Aikuiskoulutustuen lakkauttamisen vaikutukset tulevat koskemaan erityisesti kasvavia kaupunkeja, mikä tulisi ottaa nykyistä paremmin huomioon hallituksen esityksessä. Tämä korostaa lisä- ja täydennyskoulutuksen tarvetta suurten kaupunkien työntekijäkunnassa. Kasvatukseen sekä sosiaali- ja terveystalveluiden työvoiman saatavuusongelmat

22.12.2023

Pormestari

koskettavat erityisesti suuria kaupunkeja. Aikuiskoulutuksen käyttö painottuu myös selvästi kaupunkimaisiin kuntiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Sini Jokinen, Edunvalvonta-asiantuntija, puhelin: 0500431758
sini.m.jokinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 12.12.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Elinkeino-osasto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa hallituksen esitykseen eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamiseksi. Lausuntoaika päättyy 5.1.2024.

Hallintosäännön 9 luvun 1 § 1 momentin 7 kohdan mukaan pormestarin antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

22.12.2023

Pormestari

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 12.12.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Elinkeino-osasto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

22.12.2023

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 124 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

22.12.2023

Pormestari

Juhana Vartiainen
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.12.2023.